

TELEGRAFUL ROMANU

Nr 103. ANULU XIV.

Telegraful este de două ori pe săptămâna: joi și Duminică. — Prenumeratia se face în Sabiu la expediția foiește pe afara la c. r. poste, cu bani gata prin scrisori francate, adresate către expediție. Pretul prenumpriției pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. și pe o jumătate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei și pen-

tru provinciale din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. și terii straine pe anu 12 pe $\frac{1}{2}$ anu. 6 fl. v. a.

Sabiu, in 29 Dec. 1866 (10 Ian. 1867.)

Inseratele se plătesc pentru intea ora cu 7. cr. și după cu litere mici, pentru a doua ora cu $5\frac{1}{2}$ cr. și pentru a treia repetare cu $3\frac{1}{2}$ cr. v. a.

Cu numerul acesta se încheia abonamentul pe anul 1866. Ne rogăm a grăbi cu abonamentul celu nou, căci altfel iesne vomu veni în neplacută pusețiune de a nu pute servî cu nrîi dela începutu. Mai departe ne rogăm a se adresă în tîte afacerile de bani deadreptulu la Editură foiei, pentru evitarea confuзиunilor.

La revedere în anul 1867!

Sabiu 28 Decembrie.

In tempul din urma amu făcutu amintire, și după spatiul și tempul de care dispunem amu făcutu publicului nostru cunoscute și intemplările cele momentose ale dilei. Intielegem aci călătoria ministrului de Bessarabia la Pestă și actele de statu următoare de atunci încocă, atâtă în privința dreptului de statu internu, cătu și în privința altor afaceri de aceeași însemnatate. Deocamdată suntu actele ce privesc finanțele și milita acte de o însemnatate adencu întotdeauna în vieti poporului, după parerea noastră însă celu mai momentosu în următoare lui este patentă dela 2 Ianuarie. Va succede să nu va succede o ordine în urmări acestei măsuri, este întrebarea de care se legă și venitorul statului întregu. Că sa putem vorbi despre multiamirea său nemultiamirea poporului, încă nu suntem în stare. De aceea ne marginim numai a reproduce unele voci privitorice la această cestiu, pentru unu felu de informație a publicului despre judecata cutărei și cutărei partite său cutărei și cutărei foii; despre urmări însă se va pute vorbi atunci candu vomu vedea deputații dietelor translaitane siedindu-iara pre bancele dietale.

Până candu se voru face acestea vomu mai avé ocasiune sa vedem și rescriptul ce se va trameze dietei pestane, sa vedem și va elu categoricu și semena-va cu celu din 17 Novembre său va cauza unu nou modu de transacțiune cum să facă cu dietele de dincolo de Laită.

Aceste suntu totu nisice impregiurări, cari noi trebuie să nu le perdem din vedere, pentru că numai astăzi vomu putea urmări orele politice pre orologiului dreptului nostru de statu, carele nu pote că din cindu în cindu sa nu sufere căte puțina alterație de venturile ce suflă și în giurul imperiului.

Precindu vomu urmări însă aceste aru și datoria tuturor poporului, că din tîte puterile să contribuie, firesc fără sacrificarea drepturilor lor, la o curenda intielegere, lepadandu dela sine ori ce preocupări credite, pentru că altmîntre ne vomu trezi preste multu său putinu în marginea unui abis mai reu decâtă ori ce reu: în demoralizare, carea va trage după sine nesiguranță a verei și a existenției.

Cu o alta ocasiune amu semnalat unu semn al tempului din dietă ungură, ca au începutu și barbatii ungurescii a recunoște că trebuie să se implice cu naționalitatele. Acum vedem, că celu putinu unele foii magiare ventilează cestiu acestui nodu gordicu desigurăbilu, deocamdată e numai unu respunsul diuăistică esterna său o intenție sinceră, va dovedi viitorul. Bine aru și sa fia cesta din urma, pentru că atunci transacțiunile și-aru avé mai iute rezultatele dorite spre binele tuturor.

Până aci de astădată, rezervându-ne a mai reveni asupra acestor momentușăti în anul venitoriu; căci acesta se termină fără de a-si termină și cestiuile său baremu unele din cestiuile călele au primitu dela altu anu și căte a mai produsu și elu.

Evenimente politice.

Sabiu in 28 Decembrie.

Din Vienă se telegrafă eri, că Imperatul și Imperatresa a primitu deputații dietei ungurescii gratulătoare de anul nou. Imperatul au respunsu la vorbirea conducerii deputației, că doresc, că anul nou să se recreeze de plăgile suferite, prin binecuvântările păcii și că să succeda increderei împrumutate de a intărî basele cele sigure ale bunei stări și ale dezvoltării constituționale în Ungaria.

Din Pestă se telegrafă încă în 4 Ian. c. n. ca unu rescriptu

regescu ce avea să sosescă dela Vienă provoca dietă ungură să termine cătu mai în grăba elaborării asupra afacerilor comune, pentru că să se propuna reprezentantie de dincolo de Laită. „Wanderer“ de sub același datu, spune că mentiunatul rescriptu încă nu se va trameze. Cașa amanării e, că regimul vrea să aștepte pâna va termină comisia elaborării seu, ca să se scie orientată la compunerea rescriptului.

Sciri dela 7 Ianuarie spunu din Pestă că să ființeze conferinție la Deák și să decida ca acestu din urmă să facă în dieta propunerea de o adresă în contră la legea celei de aperare.

Dupa „N. Fr. Pr.“ miscarea alegerilor pentru adunantia extraordinară s-a și începutu. Dupa Zukunft partidă constituțională germano-austriacă este într'aceea unanimă, că abaterea reglementului sustatoriu de alegere la senatul imperial aru face adunantă anticonstituțională, cu tîte aceste suntu cu totii pentru alegerea la dieta.

In unele părți s-a și escris alegerie.

Din Galicia se spune, că russini voru să facă unu protestu de mustă contră decisiunilor majorității polone de acolo.

Din cele din afară comunicău, că împ. Napoleon III au ființat cuventarea întărită la anul nou către corpului diplomatic. Cuventarea este pacnică. Politicii dică, că elu are cause de a dorî pacea și de aceea au și vorbitu în intlesulu acesta. Eata cuvintele lui:

„Începutul anului nou mi dau ansa să exprim dorințele mele pentru stabilitatea tronurilor și pentru bunastarea poporului; speru, că întrămu în o era nouă de pace și de împacare și că expoziția generală va contribui la linisirea patimilor și la apropierea intereselor.“

Sî regele Italia vorbitu în aceeași direcție o deputație a parlamentului, de eră de pace: Anul nou aduce aminte italianailor că independența patriei lor, îmbunătățirea ordinei interne și îmmultirea bunei stări publice e asigurată. Nu voru încetă însă a purta grige și în eră păcei de armata. Armata nu e numai de lipsă pentru aperarea independenței, carea au contribuită atâtă spre a o castiga, ci ea e siguranța internă, unu element pentru unitatea morala și pentru acea crescere cetățenescă, ce disciplinează poporele și le face să fie capaci de a seversi lupturi mari.

In Berlinu a vorbitu principale de corona și a accentuat cu deosebire intimitatea între militia și poporul.

Din Anglia aflămu, că regimul de acolo aru fi datu de urmele unei legături între Prussia și Russia, spre a mîrge mâna în mâna în cestiuarea orientală. Consecința acestei proceduri aru fi stergerea Austriei, după cum vrea să scie unu corespondentu alu foiei „Pol.“, — din cartă Europei. Prussia intrebata de Anglia în privința acelui a datu respunsu, ca în urmări unei alianțe franco-austriace fiindu amenintată de trei lătri se vede nevoie a dă mâna cu Russia. De atunci Anglia se silese a mijloci referintie amicabile între Austria și Prussia.

Din Russia se spune, că frațele împăratului a arangiatu o expoziție și loteria în favoarea cretenilor. Mai departe suntu sciri, după cari 120,000 trupe rusești se află pe linia dela Chieu pâna în Besarabia și pâna la 1 Martie au să mai sosescă atâtea.

Din Orientu ceteam, că miscarea revoluționară în Turcia devine totu mai amentnită și că insuși reprezentanții acelor puteri, cari erau pentru Turcia, încă dau din umeri și clătesc din capete, vediendu pre Turcia să slabă, incătu nici cu cretenii nu o pot scăpa la cale.

Din România aflămu, că ministerul să-a datu demisia și ca domnitorul numai după multă opunere a primit-o. Până candu scriem accea încă nu se scie cine va veni la ministeriu. Se dice, că Lascăr Catargiu aru avé siansele cele mai bune.

Revista diuăistica.

In „Albină“ nr. 102 aflămu o declarăție subscrisa de 80 neguiaitori din Brasovu prin care se refăngă și afirmările Ga-

zetei Transilvaniei respandite, ca acei ce si-au retrasu subscrisele plenipotintelor, si au asternutu adresa Archiereului loru date ddioru Baritiu si Dr. Ratin, aru si numai nisce s la b i, si intresce ca toti romanii Brasoveni si-a retrasu plenipotentia data si toti au subscrisu adresele indreptate catra Archiereulu loru, cari de-si suntu douse, dura in principiu esprima totu un'a si aceea-si dorintia.

Voci asupr'a Patentei din 2 Ianuariu.

Evenimentulu dilei este patent'a imperiala pentru conchiamarea de diete noue si a unei adunari estraordinari a senatului imperial, despre care amu vorbitu in Nr. „Tel.“ 101. si despre care organele ministeriali abia acum ni dau deslusurile promise. De altintre nici foile capitalei nu se unescu inca tote pana astazi despre experimentalu celu nou. Incatu si dau ele parerea, consumiescu intr'acea, de a constata abaterea dela constitutiune.

„N. Fr. Presse“ era in momentele cele d'antaiu forte agitata de impressiunea, ce o facuse patent'a din 2 Fauru asuprai; ea dicea ca aceea, de ce s'au temutu, s'au si intemplatu, mai departe, ca constitutiunea, cea intru dureri nascuta, au capatatu prin patent'a cea noua lovitur'a tocmai in initia, ca anulu venitoriu are putine auspicio bune.

Despre dietele disolyate nu poate sa dica alt'a nimicu, decat ca acesta este o mersu a ministeriului neatacabilu, ba chiaru o mersu, carea si de altintre trebuiu pusa in lucrare de ore-ce s'au implinitu periodulu de siiese ani, pentru care deputatii fura alesi. Actulu acesta alu ministeriului dar ilu asta intactu (neatinsu) fara de maculi si constitutiunalu. Ceea-ce nu i poate veni mentiunatei foi la socotela este, ca la alegerea deputatilor nu vor fi legati de prescrierile constitutiunali de alegeri, acesta este o abatere dela constitutiune, carei urmeza o alta consecintia, ca se conchiam o adunare estraordinaria de senatul imperialu. La unu altu locu sa tangue aceeasi foya, ca in diet'a Austriei de Josu e temere, ca nu se voru alege deputati de acei credinciosi constitutiunei. Preste totu foile centralistice suntu forte iritate asupr'a senatului imperialu estraordinariu; temerea loru este, ca diet'a boemica si moravica voru forma o majoritate preponderatoru de cechi in senatulu estraordinariu.

Diuariele unguresci din putinul catus se poate vedea pana acum, nu suntu asiá alarmate in urm'a patentei. Ni s'aru pare insa ca cele neoficiose pastrera inca o resvera, si asiá „Pesti Napol“, organul lui Deak, vorbesce deocamdata ca si despre calator'a ministrului de Beust, numai prin corespondentulu seu dela Vien'a. Acesta asta, ca in cercurile cele mai inalte sperantia de o impacare cu Ungaria inca nu e cu totulu cadiuta; ba se crede, ca elaboratulu comissiunei de 67 nu vine in contradicere cerbicosa cu pretensiunile aflatore in rescriptulu dela 17 Novembre anulu trecutu. Mai departe se dice, ca regimulu, pentru ca sa mai domolesca majoritatea adunantie estraordinarie va face amnestia si va reabilita pre toti condamnatii politici. Hirnök asta in patent'a din 2 Ianuariu, in privinti'a impacarei cu Ungaria, tote cele bune si afirma, ca acesta este unicul expediente, de a esu din labirintulu de pana aci. Cu deosebire i place lui „Hirnök“ pasagiulu, prin care representant'a acesta este indigitata de a se ocupu numai si numai cu cestiuenea constitutiunala, respective cu afacerile comune. „Hirnök“ crede, ca prin actulu acesta dualismul este dejá recunoscutu si asiá diet'a unguresca nu mai are dreptu la nici unu scrupulu in privinti'a afacerilor comune. In dilele trecute insa cetiramu unu telegramu, in carele se dice, ca diet'a unguresca va fi provocata prin unu rescriptu de a termina elaboratulu comissiunei de 77, va se dica nu dupa cum cerea diet'a, ca sa i se dea mai intai unu ministeriu ungurescu responsabilu.

„Wiener Ab. Post“ comentéza patent'a cam in urmatorele: ea dice, ca conchiamarea adunantie senatului imperialu estraordinariu e unu actu insemnat spre constituirea Austriei, incat acsiunea acesta este in urm'a initiativei regimului si incat putu a se duce catra scopurile ei. Regimulu imperatescu crede acum ca au sositu tempulu, pentru ca sa dea o noua insemnatate nisointie sele catra deslegarea cestiuenei constitutiunale in unu modu, care sa indreptatiesta pre toti, si carele sa fia catus se poate mai iute. De alta parte insa sa impienesca asigurările date regatelor si tieilor neunguresci, oferindu-le representantilor acestor'a possiblitatea de a-si stator si intemeia votulu loru celu asemenea ponderosu. In lini'a dintaiu au fostu la acestu actu datatoria de mersu starea pertractarilor cu Ungaria si Croati'a. Diet'a unguresca a recunoscutu in principiu si comunitatea afacerilor statului intregu si comunitatea pertractarei acelor'a; prelucrările pentru precisarea si punerea in lucrare practica a acestui principiu suntu aproape de a fi terminate. Asemenea se arata si diet'a Croatiei gat'a la pertractare comuna a afacerilor comune. Regimulu imperatescu trebuie sa ieactu de acestea lucruri si sa pona in stare pre ceealalta parte apusena a imperiului sa pota intru si ea acum earasi in activitatea de dreptulu publicu. Prin acesta suntu

create antitelele esteriore, dela cari atara inaintarea activitatii interne. Esenta problemei se cuprinde in conservarea principiului constitutiunalu prin unirea poporilor, prin mijlocirea unei intelegeri in forme, cari asigura, respectandu referintele concrete ale monarhiei, o intemeiere solida si o desvoltare binefacatoare a principiului constitutiunalu. Cumca referintele concrete ale monarhiei ceru tocmai acum imperiosu o deslegare curenda a problemei de mai susu, nu mai trebuie ca sa se demustre mai pre largu. Din acestu punctu de vedere au manecatu regimulu, candu au conchiamatu adunantia estraordinaria a senatului imperialu. Regimulu si-a datu tota silint'a, de a evita orice unilateralitate. In privinti'a formei au pututu cu atatu mai tare sa conserve conchiamarei pretensiunile provocate de activitatea senatului imperialu din mai multi ani, cu catu prin acesta s'au facutu dreptate si principiul din diplom'a din Octombrie. carele ordina tramitarea de deputati din diete. Convocarea unei adunantie estraordinarie a senatului imperialu este insa justificata prin privirea nepreocupata a referintielor.

Tergulu Sabiiului de ierna.

Acestu tergu a fostu in tota privinti'a unulu dintre acele mai slabe. Decat de asta data nu avemu de scopu de a spune publicului nostru nici in ce s'a cuprinsu impregiurarea acesta, nici a merge si a cautat originea tergurilor si a deduce istorice, ca tergurile trebuiu sa merga inapoi. E adeveratu, ca comerciul celu viu in urm'a liniei de telegrafu si drumuri de feru si vapore au iututu schimbarea si mutarea negoziilor dela o piata la alt'a si de aci si modulu de a se strapune in manile consumenilor marfa mai iute decat in temporile lipscanilor; e adeveratu apoi si aceea ca acestu comerciu rapede, carele nu lasa sa accepte cineva pana vine unu tergu, le face pre aceste din urma de multe ori de prisosu; la noi insa unde drumu de feru nu este, unde vaporele nu umbla, nu putem dice ca tergurile au devenit de prisosu. Dar va dice cineva, ca cauza de tergurile au adi asiá de putina cautare este pulsitatea banilor ce cursa si lipsa de alta parte de producte, care sa misce comerciul si aceste in urm'a lipsei de bucate si nutretie in anulu trecutu. Si aceste inca tote potu fi, dura dupa parerea nostra aici la noi mai e unu reu, carele pre venitoriu aru trebuu cu ori ce pretiu delaturatu. Autoritatatile respective aru trebuu de o parte sa fia mai cu atentiu catra interesele producentilor de manufaturi, atatu din Sabiu catu si din alta parta, va sa dica catra industria in generu; do alta parte aru trebuu sa aiba unu simtiu de ecuitate catra simtiul religiosu alu unui numeru forte considerabilu de lacitorii ai tieriei. Tergulu de ierna alu Sabiiului se tine (celu liberu) totudun'a in luna dintaiu dupa 6 Ianuariu nou. In aceeasi zi adeca in 6 Ianuariu e 25 Decembrie dupa st. vechiu, in care zi cade diu'a nascerei lui Christosu pentru cei ce tinu calendariulu Iulianu. Acum candu se templa de a dou'a zi e acea luni, care crestinu numai din ce-va departare si va lasa serbatorile si sa alege la tergu? Afara de acesta e vatematoriu chiaru pentru negotiatorii romani din Sabiu, cari serbeza dupa calendariulu v., ca ei, carii au siediutu cu pravaliile inchise, candu avura sasii, nemtii etc. serbatori, acum sa nu aiba repausu nici baremu in diu'a cea dintaiu a serbatorilor, deca nu voru vrea sa se pagubesca.

Deci amu dorii ca impregiurarea acesta sa se iea in consideratiune, pentru ca precum vedem, ea taie in interesulu vendiatorilor cu deosebire din pieti'a din locu si a cumparatorilor de prin pregiuru; mai departe ea vatem si simtiul de dreptate. Cumca aceste siri voru fi considerate credem cu atat'a mai tare, cu catu in soile locale nemtesci vedeau in ver'a trecuta, redicandu-se vocea pentru „nedreptatirile“ ce li se facu jidaniilor in Romania.

Dela adunarea generala a Asociatiunei natiunii

A r a d u , in 17/29 Dec. 1866.

In nrulu trecutu amu impartasit in asta privintia unele date dupa „Arader Ztg.“ Acum spre completarea acelora, reproducemu dupa „Albin'a“ urmatorele si adeca despre siedint'a a dou'a: „Deschidiu-se totu prin Ilustr. Sea dlu Eppu Ivacicovicu ca primulu presedinte — siedint'a a dou'a ieri la 10 ore, fiindu ca numai pana la acestu tempu putura fi gata comisiunile cu reporturile loru in scrisu, — numai de catu si face reportulu comisiunea I. asupr'a computelor pe anulu trecutu, din care reportu aflu a aminti numai atat'a, cumca din 21 Maiu 1865 pana in 24 Dec. 1866 s'au incassatu — 4099 fl. 66 xr. iara totu pe acestu tempu s'au erogatu — 3553 fl. 76 xr.

De aci se vede, ca societatele din anulu alu treile alu Asociatiunei nostre s'au mestecatu cu cele ale jumetatei trecute din anulu alu patrulea, si aci din partemi, privatu facu anotatiunea, cumca fiindu pe anulu 1865/6 preliminati 3310 fl. si remanendu din acesti o suma de 600 ne dati destinatiunei sele, de alta parte intre incassatii 4099 fl. afandu-se, o suma de 200 si cati-va fl. nedispunibile, pre tempulu trecutu pana acum din anulu Asociatiunei 1866/7 s'au erogatu cam 845 fl. iara Asociatiunea a mai ramas detinute din anulu 1865/6 — parte la stipendisti, parte i-

tipu de premie către invetitorii distinsi, cu vr'o 550 fl. cari insa se afla deplinu acoperiti prin sumele incassate in dilele din urma.

Acestea amu avutu ale atinge aci pentru chiarificare, de dupa deslusirile date adunărei cu gur'a prin dlu V. Babesiu, fiinduca in reporturi ele lipsescu, din lips'a datelor răcerute. Avemu sa sperăm, ca dupa despusețiunile ce se facura, si de cari vomu aminti mai la vale, computele de aci incole se voru face mai complete si evedinti.

Acum veni la ordine comissiunea II. pentru preliminariu pre anulu curinte, adeca 1866/7 alu Asociatiunei. Din reportulu acestei comisiiuni numai atât'a afli de lipsa a atinge, cumca constandu-se lips'a de cea mai urginte economia, si considerandu-se cumca acestu anu pre jumetate e si espiratu, pentru restulu anului nu s'a preliminat decât o suma de 1400 fl. v. a. carea s'a si primitu, anume pentru ajutorarea studentilor lipsiti 600 fl. si pentru unu notariu alu directoratului cîte 50 fl. pe luna; celelalte sume pentru lipsele localitati si cancelariei Directoratului si pentru procurarea de cărti si foi române. Totu odata s'a insărcinat directorii, că sa asle si angagieze unu notariu corespondatoru, carele sa le stă la dispunere si sa nu aiba alta ocupatiune, iara pîna atunci sa se puna unu notariu interimale; in fine totu la propunerea acestei comisiiuni s'a insărcinat directorii sub responsabilitatea loru a apucă mesurile de lipsa „cu si prin notariulu“ — pentru aducerea in rendu si evidentia a colectorilor si membrilor de sub fia-care colectura, cu ofertele loru respuse si restanti, si a pune acăst'a inaintea ochilor venitorei adunări generali, etc. Dela acăsta dispusețiune cu dreptulu se ascăpta delatărarea multoru neajunsuri in viet'a si activitatea Asociatiunei năstre.

Comissiunea III. nu afli a face nici o observatiune la celelalte multe puncturi ale reportului directorale, ci trecu numai decât la altu obiectu ei incredintiatiu, adeca la motiunea Dlui I. Popoviciu Deseanu, carea e si pre carea Domni'a sea o motivă acum si cu cuventulu pré frumosu, si carea fu primita cu unanimitate, ca — in interesulu limbei năstre ca mijlocul de cultura alu poporului sa se tramita din sinulu Asociatiunei o deputat une cătra Majestate, avendu ea, a se plângere pentru pedeeile ce se punu limbei năstre — prin publicarea legilor si ordinatiunilor in alta limba, prin pretensiunea locurilor seu dicasterielor centrali, ca tōte substernerile se li se faca in limb'a magiara seu celu putin in traducere magiara etc. Afara de acăst'a avendu ea a suplică pentru unu gimnasiu cu limb'a româna de instructiune si radicat in spesete statutul, in fine avendu ea a lucra si in favorea petitiunii mai susu amintite a professorilor preparandiali; dandu-se altmirea acestei deputatiuni deplin'a putere a umblă si a starui pe căile si cu modalităatile ce va afli ea insasi mai potrivite, si apoi a referi la adunarea generala urmatória.* De membri ai deputatiunei se alesera prin achiamatiune: II. Sea dlu Eppu presiedinte, că conducatoriu, II. Sea dlu Vpresiedinte, capitanul Cetăției de Pétra Siorbanu, II. Sea dlu directore prim. Ant. de Mocioni, MSea dlu membru direct. V. Babesiu, Reverendul d. Protopopu gr. cat. Berceanu, si că suplinte in casu de lipsa, dlu advocatu L. Ionescu.—

Comissiunea IV referi asupr'a ereditatei remase asociatiunei dupa fia iertatulu membru alu ei prădemnu Iov'a Cresticu. Aci se decise, ca cas'a din Siri'a deocamdata sa nu se venda, ci sa se pastredie Asociatiunei, reposatului sa se radice o cruce monumentală, portretul sa i se procure pentru localitatea Directoratului, si in toti anii sa i se faca parastas — totu pe spesete Asociatiunei.

Trecu acum la celu din urma actu alu adunărei, la alegerea directoratului pe anulu curinte. De directore primariu fu de nou, a patr'a ora rugatu si cu unanimitate alesu II. Sea dlu Antoniu de Mocioni, carea la propunerea domniei sele se alesera apoi totu in unanimitate si cu „Sa traiése“ — ceialalti membri, parte mare mai totu persone năoue; de vice-directore Reverendissimulu dnu protosincel Mironu Romanu, de membri aptivi dnii: V. Babesiu, protopopii Belesiu si Vasilieviciu, professorii Dr. Siandoru, Popiu din Orade si Selegianu din Beiusu, advocații Desianu si Ionescu din Aradu si Adamu din Timișoar'a, cetățenii si economii Davidu Nicora din Ghiul'a si Sim. Davidu din Lipova, in fine tenerulu jurasoru Rusu din Aradu; — afara de acăst'a, de perceptore seu cassarin dlu asessore sedriale Misiciu, de esactore dlu asesore Florianu Varga, de fiscale tenerulu vice-fiscale comitatense M. Besanu, de economu tenerulu functiunariu comitatense Serbu, de bibliotecariu, tenerulu functiunariu Draga, in fine de notariu intermale tenerulu functiunariu Goldisiu.

De aci se vede, ca asta data barbatii nostrii cei maturi recunoscera necessitatea de a atrage in mijlocul loru, a ingagiá la afacerile năstre năstionali — generațiunea tenera, o idee pe carea anume Babesiu de multu o apera. Me bucuru insa, ca acăsta ideia in casulu presentu reesi, căci me convinseiu, cumca ea a fostu propusa si aperata — nu atât'a din partea dui Babesiu, ci din multe alte părți; carea celor ce credu, cumca prin bagarea atâroru teneri in directoratu aru scadé vadi'a si impor-

tanti'a directoratului, fia-mi iertatul a li spune aici spre liniscirea scrupulilor numai atât'a, ca d. e. Arago astronomul si matematicul in etatea de 23 ani fu alesu de membru alu academiei de sciintie din Parisu, si prin acăst'a alegere academ'a cea mai renomata din lume se afla si se va afli pentru pururea onorata. Tinerii nostri alesi in directoratul Asociatiunei năstre — suntu florea si onoreala tineretului năstional; Adunarea generale li dede ocașionea a-si desvoltă talentele si a se distinge si pe campulu practicu alu năstionalitătiei năstre. Din parte-mi nu potu, decât a gratulă si alegatorilor si alesilor!

Dupa acestea Ilustr. Sea dlu Eppu-presiedinte, fiindu desiertata ordinea dilei, incheia a patr'a adunare generale cu o cuventare potrivita, postindu revedere fericita pe urmatorul anu, si petrecutu de „sa traiése“ entuziasme — desfacu siedinti'a, denumindu mai antau o comissiune pentru autenticarea protocoleloru.—

Ospetii nostri de prin părți inca ieri ne parasira mai toti, lasandu-ne o suvenire placuta si sperant'a de revedere.—

Principalele române unite.

Duminica, la 18 curentu, la 1 ora dupa amedi. M. Sea a primitu iu sal'a tronului deputatiunea Senatului. Prea Saut'a Sea Parintele Metropolit primat, presiedintele Senatului, a citit urmatorea adres'a:

„Mari'a Ta !

Senatulu, la inceputulu primei sele legislature, se simte fericiu de a salută in persoña Inaltimii Vostre pe fundatorulu dinastie care se inaugurează de odată cu nouele institutiuni ce si-a datu nou'a Romania.

Misiunea ce a-ti primitu cu atât'a devotamentu si energia de a lucru la regenerarea unui poporu incercat de suferintie si nelorociri, in totu cursulu vietiei sele politice, Ve da, Prea Inaltiate Domne, unu titlu netagaduitu la iubirea si increderea tieriei.

Senatulu primesce cu bucuria asicurarea ce i dati despre binevoitoarea amicitia si simpatia a Inaltei Porti si a Puterilor garantii pentru acăsta tiéra. Domni'a Mariei Vostre pune unu capetu fluctuațiunilor politice, si dandu stabilitatea necesaria guvernului, va permite puterilor Statului a pune in aplicare principiul salutaru de probitate, de moralitate, de munca si de economia, cari condneu natiunile la civilisatiune, la bogatia si la taria.

Concursulu activu alu Senatului este asicurat, Prea Inaltiate Domne, Guvernulu Mariei Tale, spre a sterpi vitiurile adencu inradicate in administratiune si in justitia. Elu va vedea cu multiamire tōte mesurile ce Guvernulu Mariei Tale va luă intru acăst'a, si se va asociá cu fericire spre ale dă tota eficacitatea ce le poate procură sanctiunea legislativa.

Era preste putintia, Mari'a Ta, se nu resimtii suferintele cu cari a placutu Atotu Puternicului a incercă si in acestu anu pe poporul român. Senatulu nu va lipsi de a acordă guvernului Inaltimii Vostre mijlocele nedispensabile spre a-lu usiură, pe catu se pote, si spera ca intrebuintirea loru intelectuala va incuragiá si asistint'a publica.

Principiulu salutaru alu respectului indatoririlor contractate de Statu este netagaduitu un'a din conditiunile cari asigura si intemeieza creditulu guvernului. In modificatiunile dar ce ni se voru propune de guvernulu trecutu, ne vomu pune tota silint'a spre a impacá acestu principiu cu interesele tesaurului publicu precătu se va puté.

Cunoscemus ca situatiunea financiaria este impoverata. Aplaudâmu dar la tōte mesurile ce ni se anuntia că menite a produce usiurarea tesaurului, si la tōte economiele spre a restabili creditulu publicu. Cu unu sistemu de economia in cheltuieli, potrivite cu recursele regulate ale tesaurului si cu mijlocele contribuibilitor, vomu fi feriti de a alergá la imprumuturi cari angagéza viitorulu, si compromitu totudeun'a starea finantiara a unei tieri.

Că si Mari'a Ta, nu ne facemus ilusiuni asupra situatiunei, pentru ca ilusiunile nu suntu posibile dupa cîte amu suferit in trecutu. Ne vomu pune insa la lucru cu tota seriositatea, si aveniu sperantia, ca cu unu Principe de o familia ilustra, cu tradițiuni liberali, tiér'a năstra incepudu o era nouă, va putea cincrisa ranele ce iau lasatu luptele si nefericirile din trecutu.

Sob Domni'a Inaltimii Vostre, bucurandu-ne de pace si de linisice, vomu putea prosperá, si dorintile năstre se voru gasi realizate.

Sa traiesci, Mari'a Ta !

Mari'a Sea a respunsu urmatorele :

„Domniloru Senatori !

„Cu cea mai vie satisfactiune primescu acăst'a adresa, care mi dovedesce zelulu si devotementulu ce aveți pentru interesele tieriei. Ve multumescu asemenea cu sinceritate pentru dorintele si simtiemintele ce-mi esprimati intr'unu chipu asiatic de gratiosu. Concursulu activu ce promitei guvernului meu, in diferitele cestiuni, ne va inlesni prea multa marea opera ce avem de implementu, si nu me indoiesc ca astfelu vomu invinge tōte dificultătile. Amu ferma convictiune ca lucrările Senatului voru produce cele mai bune rezultate si ca in currendu vomu vedea renascendu avu-

* Frumose lucruri, decâtua dupa parerea năstra nu la locul loru.

ti'a și prosperitatea în scump'a nôstra patria. Amu aflatu cu mare placere ca ati votat ieri naturalizarea tatâlui meu, ve pociu incredintă ca este mandru de a face parte dintr'acésta frumosa și vigurosa nație pentru care are cele mai vii simpatii. De acum inainte, interesele tierei suntu strensu legate cu interesele familiiei mele."

Varietăți.

** Majestatea Sea c. r. apostolice prin decisiunea prea înaltă dela 27 Decembrie v. s'a induratu prea gratiosu, a denumi de asessoru de class'a intâiu la tabl'a regia din Tranni'a pre asessorii de clas'a a dôu'a, Antoniu de Stoică și Ioann Bodol'a; mai departe de asessori de clas'a a dôu'a pre asessorulu sejrialu Ioann Sandor, ce funcțiună că referentu ajutatoriu cu rangu și caracteru de asessoru de tabla, pre secretariulu dela tribunalulu supremu ardelenescu, Petru Pipoșiu, pre fostulu consiliariu de prefectura, eara acum referentu ajutatoriu la tabla, Simonu Vajdă și pre conducatorulu judecatoriei comitatense din Hatieg, Carolu Ferenz.

** Junimea româna din Vien'a va serbá la 31 Decembre st. v. la 7 ore să'ră in otelulu „Nationalu“ (Leopoldstadt) ajunulu anului nou.

Estrasu din o programă.

Din „Farulu român“ amu primitu mai multi numeri de odata și sperâmu ca vomu fi mai norocosi că cu „Daci'a“ și celelalte foi de dincolo (afara de Romanulu, care ne vine mai regulat și apoi eu puine exceptiuni „Trompet'a Carpatilor“) căci ne va sosi dôra regulat. Farulu e foia septamanaria și costa in Bucuresci 22 lei 20 parale pe anu.

Din multe privinție, vomu dâ ocasiune cetitorilor sa cunoscă incâtu-va program'a acestei foi, pentru ca se poate intemplă, ca și la noi sa se afle cine-va sa profiteze ce-va instructivu din trens'a, pentru cine va fi acést'a de prisosu are celu putinu ocasiune de a luă ce-va ad notam, său dupa cum se mai dice spre placuta seu și neplacuta sciuntia.

La inceputulu programei se dice:

„Dupa cum este sciutu de toti, Farul este unu turnu înaltu, care are in verfulu seu unu fanalu, și care se stabilesc dealungulu côteloru mărei, spre a incunosciuntia pe navigatori de vecinetea unui pericolu, său spre a le semnală acestu pericolu.

O asemenea missiune voim a dâ acestui jurnal. L'am fundat nu pentruca la noi, nu suntu jurnale de nimeni ci pentruca din nefericire le-am vediatu mai pe tôte aparandu cutare său cutare partit, facendu mai numai la personalități, fără a se ocupă cătusi de putinu de nevoie populatiunei rurale, — mas'a națiunei — și de cestiunile cele mai vitale. Si această candu? — Intr'o epoca in care starea economică și cea sociala suntu cum nu se poate mai reu.

Apoi dupa-ce face unu tablou tristu despre aflierea tierei vine la semburele programei, care de altmintrea prescurtat se afla și in fruntea sia-cărui numeru. Reproducemu pre cestu din urma:

Programu politiciu. Instruciunea primara obligatoriu și data in realitate la toti. — Invatiamentulu profesionalu respandit. — Revenirea la datinile strabune și la santele canone in privința religiunei și a demnitărilor ei. — Desfintarea jurisdicției consulare și protectoratului Austriei asupr'a catolicilor. — Reducerea anilor serviciului militar și transformarea sistemului aperării naționale. — Economia in cheltuielile publice, că sa nu ne mai imprumutâmu. — Micsiorarea impositelor claselor sarace cari, in proporție, dău mai multu decât cele avute. — Revisiunea legii electorale. — Aplicarea sincera a Constitutiunei. — Confectiunarea legii pentru responsabilitatea ministrilor. — Descentralisarea politica, administrativa și judiciaria. — Ameliorarea sorteii clasei cultivatorilor. — Câi de comunicatiune. — Tote reformele compatibile cu Constitutiunea. — Revisiunea codurilor spre a suplini totu ce au de imperfectu și spre a scăde totu ce este contrarui Religiunei și Constitutiunei.“

In fine incheia program'a cu următoarele:

„... De aceea suntemu datori a ne pune tôte puterile că sa avem legi întărite, o administratiune luminata și bine facătoare. Numai cu lăsare asemenea avantagie, unu populu micu, că alu nostru poate deveni, nu conchistatorulu, nu asupriorulu, ei facă lumei, ceea ce este de o sută de ori mai bine.

Inchinandu tota activitatea nôstra realizării acestei mari idei, ne vomu ocupă numai de cestiuni interioare.

Personalitățile voru fi strictu departate din colonele nôstre. Omenei pentru noi suntu lucru forte indiferentu. Completu devotati principieloru democraticei, vomu discută numai faptele, vomu combatte pre acelea cari aru fi contrari acestor principii, și vomu arată cum amu puté ajunge mai rapede la bunulu traiu alu fratiloru nostri cultivatori, la invetiatur'a și moralisarea loru, la disparitiunea acestei mari multime de abusuri ce se comitu diu'a miédia mare, și la implinirea promisiuniloru continute in Constitutione, — fără a ne ocupă de injuriele cu carii unii și alti ni-aru gratifică.

Peste acestea, ne vomu conformá invetiaminteloru celoru mai mari publicisti, carii recomanda seriosu nesubscrierea articoliloru. Numai ignorandu cine este autorulu, cine sta dupa jurnalul, guvernul și popululu asculta da consiliurile ce le da Press'a candu suntu bune.

* * Mari'a Sea Domnitorulu României a datu din cass'a privata 2000 galbeni pentru sinagog'a din Bucuresci. Pentru neplacerea făcută alta data ovreilor din România s'a otâritu desdaunare.

* * (Unu copilu nascutu intru in altim). De multe ori s'a intemplatu ca pre nái, cai ferate strate, ba chiaru și cancelarie s'a nascutu căte unu cetătiu nou; a nasce insa in aeru, este afara de casulu acest'a, ce-va ne mai audiu. — Renumitulu Gillotu in un'a din lunile trecute calatorí cu aerostatulu seu spre ceriu aplaudandu-i multimea de poporu. Femei'a tinera a lui lu asociase, aflandu-se in alte impregiurâri, fără că sa fie pututu cugetă ca se apropia catastrofa. Dara candu eră la inaltim de 21,000 pasi femei'a lui Gilot devení mam'a unui pruncu sanetosu. Gilotu numai decâtua comandă aerostatulu in josu unde ajunse in 1 ora și jumetate dura 22 mile (englesesci) indepartatul de cetatea Boston din statulu Luisian'a de unde pornise. Acestu pruncu se poate numi dupa nascere cu titul'a: pre in alti atate.

* * (Multi amici lui Bismarck). Scolarii russesci din gimnasiele din Moscova, Petropole, Kiev și Kasov'a in 5 ale c. trimisera lui Bismarck o epistola unde „din tota inim'a“ i multiamesce pentru usiurarea insemnata ce elu li-o mijloci in „cele mai grele părți ale geografiei Europei“ ce gimnasiastilor li se parea a fi geografia politica a Germaniei.

Nr. 45—2

Concursu.

Pentru intregirea statiunei vacante de invatatoriu in comunitatea gr. res. Bucovetiu, ce este ingremiata inclitului comitatului Carasiului și Protopresbiteratului gr. or. român alu Fagelului se scrie prin acést'a concursu.

Cu acesta stațiune suntu impreunate următoarele emolumente anuale:

- in bani gat'a: lefa anuale de 84 fl. v. a.
- in naturale: 10 metie de grâu; 20 metie de cuceruzu; 100 ponti de sare; 100 ponti de clisa; 15 ponti de lumini; 8 orgii de lemn; unu lantiu de grădina și cuartiru liberu.

Doritorii de a ocupă acestu postu de invatatoriu voru avea a indiestră petitiunile loru concursuale, timbrate dupa cuviintia, cu estrasulu de botediu, cu atestatele despre absolvirea cu sporiu bunu a cursului pedagogicu in institutulu preparandialu in Aradu, apoi despre serviciul de pâna acum și purtarea loru morala și politica și astfelui indiestrate le voru substerne Venerabilului Consistoriu dreptu maritoriu alu diecesei Caransebesiului pâna la 15 Ianuarie calend. vechiu 1867.

Caransebesiu 5 Decembrie 1866.

Consistoriulu diecesei Caransebesiului.

Nr. 46—2

Concursu.

Prin acést'a se publica tuturorul Invatatorilor și preparandilor, cumca pe statiunea invatatorésca româna din Saravol'a, indiestrata cu veniturile anuale de: 157½ fl. v. a. 2 jugere de aratura, 60 chible de grâu, 15 ponti de sare, 13 ponti de lumini, 100 ponti de clisa, 2 stângini de lemn, 10 stângini de paie și cortelul liberu — se deschide Concursulu pre lângă terminulu dela intâia publicare de patru septemâni, pâna candu doritorii de a ocupă acestu postu suntu avisati a substerne recursurile sele cuviinciosu timbrate și provediute cu estrasulu de botezu, cu adeverintele despre sciintiele absolute, despre serviciul de pâna aci și despre purtarea sea morala și politica.

Din siedint'a Consistoriala scolastica in Temisiór'a tinuta in 15 Novembre 1866.

Dreptumaritorulu Consistoriu Temisianu.

Nr. 47—1

Concursu

Prin acést'a se publica tuturorul Invatatorilor și preparandilor, cumca pe statiunea invatatorésca româna din Fenlacu, indiestrata cu veniturile anuale de 126 fl. v. a. 3 jugere de aratura, 1 jugere de livade, ½ jugere de grădina, 60 chible de grâu, 80 ponti de sare, 100 ponti de clisa, 25 ponti de lumini, 6 stângini de lemn și cortelul liberu — se deschide prin acést'a concursu pre lângă terminulu dela intâia publicare de patru septemâni, pâna candu doritorii de a cuprinde acestu postu suntu avisati a substerne acestui consistoriu diecesanu recursurile sele cuviinciose timbrate și provediute cu estrasulu de botezu, cu adeverintele despre sciintiele absolute, despre serviciul de pâna aci, și despre purtarea sea morala și politica.

Din siedint'a Consistoriala scolastica in Timisiór'a in 15 Novembre, 1866 tinuta.

Dreptumaritorulu Consistoriu Temisianu.

Burs'a de Vienn'a.

Din 28 Decembrie 1866. (9 Ian 1867)

Metalicile 5%	58 70	Actiile de creditu	158 70
Imprumutul nat. 5%	68 40	Argintulu	130
Actiile de banca	732	Galbinulu	6 32

Editur'a și tipariulu tipografiei archidiecesane.